

Іван СЕРЕДИНСЬКИЙ,
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ БЕЗПЕКУ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Безпеку дорожнього руху встановлює і охороняє держава, через органи державної влади та місцевого самоврядування, забезпечуючи належний рівень суспільства, захищаючи права і свободи громадян, створюючи сприятливі умови для виконання своїх обов'язків.

Недотримання належного рівня забезпечення безпеки дорожнього руху всередині будь-якої країни зумовлює хаос і безлад, варто зазначити, що функціонування та існування за таких умов громадського суспільства неможливе. Тому забезпечення та підтримання такої безпеки є одним із головних завдань будь-якої держави.

Суб'єктів, які виконують функції профілактики правопорушень, слід розділити на три великі групи:

1) органи, організації та окремі громадяни, для яких профілактика правопорушень є безпосереднім завданням;

2) органи, організації та окремі громадяни, для яких профілактична діяльність є лише одним із завдань;

3) державні органи, громадські організації та окремі громадяни, які періодично виконують завдання з профілактики правопорушень [1, с.175].

Варто зазначити, що у 2017 році КМУ ухвалив розпорядження «Про затвердження Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року». Проте на сьогодні суттєвих змін у безпеці на наших дорогах не відбулося [5].

За офіційними даними Патрульної поліції, у 2017 році сталося 162 526 ДТП, 3 432 особи внаслідок яких загинули, отримали травми ще 34 677 осіб.

Слід зазначити, що 120 дорожньо-транспортних пригод сталося у 2018 році, 3 350 осіб внаслідок загинуло, постраждали 30 884, а в 2019 році – 160 667 дорожньо-транспортних пригод, 3 454 людини внаслідок загинуло, отримали травми 32 736 осіб.

Безпека дорожнього руху сьогодні є ключовим елементом розвитку суспільства. Держави світу об'єднують свої зусилля, щоб зменшити кількість травмованих і постраждалих внаслідок дорожньо-транспортних пригод.

Дорожньо-транспортний травматизм є однією з найпоширеніших причин смерті та інвалідності не лише в Україні, а й у всьому світі. За останні

десятиліття значно зросла інтенсивність дорожнього руху та аварій. Судячи з цього, Генеральна Асамблея ООН на 74-й сесії прийняла резолюцію A/74/L.86 «Підвищення безпеки дорожнього руху в усьому світі», згідно з якою 2021-2030 роки проголошено Другим десятиліттям дій з безпеки дорожнього руху. Глобальна мета Десятиліття – до 2030 року скоротити кількість смертей і травматизму на дорогах на 50 відсотків.

Світова спільнота розпочала низку заходів, спрямованих на покращення якості ситуації з проблемою дорожньо-транспортних пригод. 6-й Глобальний тиждень безпеки дорожнього руху ООН заплановано на травень.

Ізраїльська поліція приділяє велику увагу запобіганню дорожньо-транспортних пригод на дорогах країни, протяжність яких становить понад вісім тисяч кілометрів [2, с. 28].

Для ефективної роботи у цій сфері поліція аналізує кількісні та якісні показники такі як: загальна кількість та категорії учасників дорожнього руху, найчастіші причини аварій, розподіл за видами транспорту.

В Ізраїлі понад 4 мільйони водіїв, тому важливим напрямком роботи дорожньої поліції цієї держави є робота з водіями. Дорожня поліція Ізраїлю працює у сфері профілактики правопорушень. Варто зазначити, що вона веде активну роз'яснювальну роботу для кожного учасника дорожнього руху, різних категорій.

Для правоохоронців в Україні досвід колег у сфері безпеки дорожнього руху країни Ізраїль є дуже вагомим. Нашу державу цікавлять аспекти роботи дорожньої поліції цієї держави, зокрема, дослідження причин та умов ДТП, які є аналітичними, а також використання засобів автоматичної фіксації правопорушень, тобто використання новітніх технологій у роботі поліції.

Досвід Норвегії показує, що покарання за порушення ПДР, у тому числі незначні, мали б виноситися судами зі звичайною можливістю оскаржити вирок, то всі судові інстанції були б завалені незначними, у переважній більшості випадків справами, докази вини від яких не викликало б жодних проблем.

Метою цих заходів є: по-перше, забезпечити дотримання правил дорожнього руху, щоб їх порушення було пов'язано з певними незручностями для порушника; по-друге, спростити застосування покарання, щоб за незначні порушення штраф накладався негайно; по-третє, не допустити повторення порушень ПДР [3, с.20].

Досить ефективності забезпечення безпеки дорожнього руху в зарубіжних країнах набула автоматична фіксація порушень ПДР. Наприклад, поліція США користується обладнаними патрульними машинами, які мають нову техніку в якій влаштовані електронні карти, відеокамери та відеореєстратори. Такий підхід допомагає країні контролювати всі правопорушення у містах.

Вчинивши правопорушення поліцейський отримує повідомлення в якому вже бачить, де саме скоєно порушення. Обладнання дозволяє швидко

реагувати на порушення – протягом кількох хвилин на місце злочину прибуває кілька патрульних машин. Таку практику в перше запровадив Департамент Нью-Йорка – «теорія розбитого скла» [4, с.83].

Найменше порушення громадської безпеки є достатньою підставою для виклику поліції. Правоохоронці Америки повністю виконують функції соціального захисту держави та підтримки населення.

Можна зробити висновок, що у Світі проводяться активні профілактичні заходи правопорушень, що посягають на громадський порядок. Ізраїль, Нью-Йорк і Норвегія розробляють велику кількість заходів щодо безпеки дорожнього руху. Ізраїль подає для України способи фіксації правопорушень сучасними технологіями, що є досить корисним та ефективним для суспільства загалом.

Тому сьогодні становлення та розвиток демократичної, правової держави, профілактика правопорушень розглядається як важливий напрям внутрішньої політики України.

Значне зростання дорожньо-транспортного травматизму в Україні зумовлює необхідності забезпечення безпеки дорожнього руху. Наша держава в цій сфері випереджає більшість країн. Реальною загрозою здоров'ю та життю населення є недотримання водіями правил поведінки на дорогах. Ці явища призводять до підвищення уваги з боку суспільства та держави у випадках порушення учасниками дорожнього руху так званої транспортної дисципліни. Саме тому, головним завданням суспільства є забезпечення безпеки дорожнього руху.

Список використаних джерел:

1. Русанюк У.Я. Класифікація суб'єктів системи профілактики адміністративних проступків посадових осіб органів убічного управління. Часопис Київського університету права. 2020. С.173-176
2. Варивода В.І., Євдокимов Д.А. Забезпечення Національною поліцією безпеки дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: метод. рек. Київ. Національна академія внутрішніх справ. 2019. 110 с.
3. Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кривий Ріг, 15 листоп. 2017 р.). Кривий Ріг: Донецький юрид. ін-т МВС України. 2017. 291 с.
4. Лазаренко М. В. Зарубіжний досвід притягнення до адміністративної відповідальності порушників правил дорожнього руху за допомогою автоматизованих технічних систем. Актуальні проблеми держави і права. 2014. № 73. С. 81–84.
5. Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2017-%D1%80#Text>(дата звернення 01.06.2022 р.)
6. Статистика ДТП в Україні за 2017-2019 роки. URL: <http://patrol.police.gov.ua/statystyka>. (дата звернення 01.06.2022 р.)
7. Статистика ДТП. URL: <https://www.facebook.com/Bilosh/posts/10222497872868139>. (дата звернення 01.06.2022 р.)